

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 14P/121/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6222202349
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Maukš
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2023:6222202349.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom Mgr. Andrejom Maukšom vo veci starostlivosti o maloletého V. K., N.. XX. XX. XXXX, C. A. E. XX, zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov: matky P. K., N.. XX. XX. XXXX, C. A. E. XX, C.. Č.. M. Ú. P. Ú. N. a otca T. K., N.. XX. XX. XXXX, C. A. V. K., C.. Č.. M. Ú. P. Ú. A. A., o návrhu navrhovateľky P. K.Á., N.. XX. XX. XXXX, C. A. R., C.. Č.. K.Ö.R. XX/X/XX, XXXX M., T. T., na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletého V. K., N.. XX. XX. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti P. K.Č., N.. XX. XX. XXXX, ktorá je oprávnená a povinná sa o maloletého osobne starať a zastupovať ho a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Otec maloletého T. K., N.. XX. XX. XXXX a matka maloletého P. K., N.. XX. XX. XXXX sú povinní prispievať na výživu maloletého V. K., N.. XX. XX. XXXX výživným vo výške každý po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, počnúc dňom 27. 10. 2022.

III. Súd povolí otcovi a matke maloletého zročné výživné za obdobie od 27. 10. 2022 do 28. 02. 2023 v sume každý po 133,62 Eur splácať v mesačných splátkach po 10 Eur vždy do 25. dňa v mesiaci na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudne právoplatnosť výrok II. tohto rozsudku o bežnom výživnom s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jeden zo splátok sa stane splatným celý dlh na zročnom výživnom.

IV. Súd ruší neodkladné opatrenie nariadené výrokom I. uznesenia Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/116/2022-9 zo dňa 27. 10. 2022 ku dňu právoplatnosti výroku I. tohto rozsudku.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 31. 10. 2022 domáhala zverenia maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že tunajší súd rozhodol uznesením č. k. 14P/116/2022 o neodkladnom opatrení, ktorým jej zveril maloletého do dočasnej starostlivosti, nakoľko zomrel pán A., ktorý mal maloletého zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti. V okruhu príbuzných nie je nikto, kto by sa o maloletého postaral. Matka maloletého (dcéra navrhovateľky) je vo výkonu trestu a jeho otec nemá podmienky a súhlasí, aby bol maloletý zverený navrhovateľke.

2. Matka súhlasila s dočasným zverením maloletého do starostlivosti navrhovateľky (jej matky), nakoľko je vo výkone trestu a otec je bez bydliska a bez príjmu, pričom navrhovateľka má vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a rozvoj maloletého. Otec s návrhom súhlasil, nakoľko je na ulici, bez práce, v hmotnej núdzi a nedokázal by dať maloletému starostlivosť ako má u navrhovateľky, u ktorej má všetko. Opatrovník maloletého uviedol, že za obdobie odkedy bol maloletý dočasne zverený navrhovateľke neevidujú hlásenia zo zahraničia ani z medzinárodnoprávnej ochrany detí, ani záujem rodičov postarať sa o maloletého, ani neevidujú inú osobu, ktorá by mohla prevziať starostlivosť o maloletého.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a oboznámením sa s potvrdením ÚPSVaR Veľký Krtíš, oznámením ÚVV a ÚVTOS Nitra, lustráciou v registri trestov Rakúska, správou o zdravotnom stave navrhovateľky, lustráciami v registri obyvateľov, ZVJS a Sociálnej poisťovni a obsahom spisov tunajšieho súdu sp. zn. 14P/116/2022 a 14P/55/2021, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

4. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 14P/55/2021-23 zo dňa 20. 10. 2021 bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti H. A., N. XX. XX. XXXX (jeho starého otca), nakoľko obaja rodičia boli v čase vyhlásenia rozhodnutia vo výkone trestu odňatia slobody, pričom H. A. spĺňal všetky podmienky na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti. Výrokom I. uznesenia tunajšieho súdu č. k. 14P/116/2022-9 zo dňa 27. 10. 2022, vykonateľným dňa 27. 10. 2022, bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým sa maloletý dočasne odovzdal do starostlivosti navrhovateľky z dôvodu, že H. A. F. XX. XX. XXXX zomrel. Navrhovateľka prejavila záujem o starostlivosť o maloletého, pričom podľa šetrenia opatrovníka má s maloletým pravidelný kontakt a v období do roku 2021 žil maloletý v jej domácnosti. Žiadna iná blízka osoba nemala záujem vykonávať dlhodobú starostlivosť o maloletého, nakoľko príbuzní maloletého V. A. a V. K. boli ochotní postarať sa o maloletého len do doby, kým si ho neprevezme navrhovateľka.

5. Z výsluchu navrhovateľky vyplynulo, že maloletý sa u nej nachádza od konca októbra 2022, kedy si navrhovateľka po neho prišla. Navrhovateľka žije vo M. na ulici K. v prenájme v dvojizbovom byte v spoločnej domácnosti s manželom V. W., dcérou R. K. a jej maloletou dcérou. Manžel navrhovateľky súhlasí so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a so starostlivosťou jej pomáha. Navrhovateľka sa zatiaľ o maloletého celodenne stará, nakoľko ho nemôže prihlásiť do škôlky, kým nemá rozsudok o jeho zverení. Predškolské zariadenie už má vyhladené na ulici, kde býva a chodí tam aj jej vnučka. Lekársku starostlivosť o maloletého by vykonávala lekárka navrhovateľky F. W., ktorá vystavila potvrdenie o zdravotnom stave navrhovateľky, ktoré predložila. Maloletého nemohla prihlásiť k lekárovi, kým nemá právoplatný rozsudok o jeho zverení. Navrhovateľka žije v T.Ú. od roku 2012 a plánuje tu zostať žiť. Momentálne nie je zamestnaná, nakoľko prevzala celodennú starostlivosť o maloletého, ale plánuje sa vrátiť do zamestnania, kde predtým pracovala, do reštaurácie. Navrhovateľka ovláda nemecký jazyk a učí aj maloletého, ktorý začína reagovať na niektoré slová, pričom takto by sa vedel dorozumieť aj v škôlke. Navrhovateľka je v kontakte s rodičmi maloletého, ktorí súhlasia so zverením maloletého do jej starostlivosti. Matka by mohla byť tento rok podmienene prepustená z výkonu trestu odňatia slobody a plánuje, že príde za navrhovateľkou a tu sa aj zamestná. Maloletý navrhovateľke uvádza, že si celkom dobre zvykol a spomína, že keď bol ešte v náhradnej starostlivosti H. A., bol bitý.

6. Z lustrácií ZVJS vyplynulo, že matka vykonáva trest odňatia slobody nariadený tunajším súdom pod sp. zn. 10T/54/2020 od 17. 05. 2021 do 17. 05. 2025 a otec je na základe rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 0Tp/166/2022 od 20. 12. 2022 vo výkone väzby. Z lustrácie v registri obyvateľov vyplynulo, že navrhovateľka má trvalý pobyt mesto Lučenec a je matkou matky maloletého. Z lustrácie v registri obyvateľov ďalej vyplynulo, že otec má okrem maloletého ďalšie dve deti, obe plnoleté a matka má okrem maloletého ďalších šesť detí, z ktorých je päť nepĺnoletých.

7. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplynulo, že otec bol naposledy zamestnaný v ÚVTOS Martin - Sučany do 18. 01. 2022, pričom v súčasnosti nemá žiaden príjem evidovaný Sociálnou poisťovňou a matka je od 08. 09. 2022 doposiaľ zamestnaná v ÚVV a ÚVTOS Nitra. Zo správy ÚVV a ÚVTOS Nitra vyplynulo, že príjem matky vo výkone trestu za posledných 12 mesiacov dosahuje v čistom od 48,13 Eur do 128,57 Eur mesačne. Z potvrdenia ÚPSVaR Veľký Krtíš vyplynulo, že otec bol naposledy vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie v roku 2015 a od 01. 08. 2022 je príjemcom dávok v hmotnej dávky v aktuálnej výške 68,80 Eur.

8. Navrhovateľka predložila súdu v nemeckom jazyku negatívny výpis z registra trestov v T. T. a lekárske potvrdenie od Dr. Djahan Persia.

9. Súd vec právne posúdil podľa ustanovenia § 44 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého môže súd zveriť maloletého do náhradnej starostlivosti, ktorá predstavuje viacero osobitne usporiadaných na seba naviazujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobitnú starostlivosť rodičov v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Z lustrácií ZVJS je zrejmé, že za súčasného stavu ani jeden z rodičov nemôže zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého, nakoľko matka sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a otec vo výkone väzby. H. A. N.. XX. XX. XXXX, ktorému bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 14P/55/2021-23 dňa 21. 10. 2022 zomrel, a teda v súlade s ustanovením § 47 ods. 1 písm. c) Zákona o rodine zanikla náhradná osobná starostlivosť o maloletého, ktorú vykonával. Preto sú splnené podmienky, aby súd zveril maloletého do náhradnej starostlivosti.

10. Ustanovenie § 44 ods. 3 Zákona o rodine rozlišuje tri formy náhradnej starostlivosti, a to náhradnú osobnú, pestúnsku a ústavnú starostlivosť, pričom zo systematického zaradenia do jednotlivých foriem možno vyvodiť ich prioritu s tým, že náhradná osobná starostlivosť predstavuje najmiernejšiu formu. Navrhovateľka spĺňa všetky predpoklady na výkon náhradnej osobnej starostlivosti o maloletého ustanovené v § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, nakoľko podľa lustrácie v registri obyvateľov má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky (mesto Lučenec), z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by mala obmedzenú spôsobilosť na právne úkony a súd má za to, že spĺňa osobnostné, morálne predpoklady a spôsobom svojho života zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať riadne. Súd vychádzal z najmä z výsluchu navrhovateľky, ktorá uviedla, že v súčasnosti vykonáva celodennú starostlivosť o maloletého, má splnené bytové podmienky, nakoľko v Rakúsku, kde momentálne žije, má prenajatý byt a dokáže maloletému zabezpečiť aj predškolské zariadenie, ktoré má vyhladené ako aj lekársku starostlivosť, ktorú má tiež dohodnutú. Túto starostlivosť zatiaľ maloletému neposkytla len z dôvodu, že nie je právoplatne rozhodnuté o zverení maloletého do jej starostlivosti. Súd taktiež prihliadol na vyjadrenia obidvoch rodičov maloletého, ktorí uviedli, že navrhovateľka má splnené všetky predpoklady na výkon osobnej starostlivosti o maloletého a súhlasia so zverením maloletého do jej starostlivosti, k čomu navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že matka osobne pozná jej domácnosť. Taktiež súd poukazuje na to, že maloletý sa v starostlivosti navrhovateľky fakticky nachádza už od októbra 2022 na základe nariadeného neodkladného opatrenia, pričom opatrovník podľa svojho vyjadrenia za toto obdobie nezaznamenal žiadne nedostatky v starostlivosti. Navrhovateľka je blízkou osobou maloletého, nakoľko je jeho starou matkou zo strany matky. Z výsluchu navrhovateľky vyplývalo, že je vydatá, pričom jej manžel súhlasí so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, čím je splnená aj podmienka podľa ustanovenia § 46 ods. 2 Zákona o rodine. Preto súd výrokom I. maloletého zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a v súlade s ustanovením § 45 ods. 3 a 4 Zákona o rodine vymedzil rozsah jej práv a povinností k maloletému tak, že je oprávnená a povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého a má právo zastupovať ho a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

11. Súd v súlade s ustanovením § 81 ods. 1 Zákona o rodine upravil vyživovaciu povinnosť rodičov voči maloletému. Súd má za to, že možnosti rodičov dosahovať príjem sú značne obmedzené, nakoľko matka sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a otec vo výkone väzby, pričom matka je vo výkone trestu zamestnaná, avšak len s minimálnym príjmom vo výške do 130 Eur mesačne v čistom a otec momentálne ani žiaden príjem nemá. Kým bol vzatý do väzby jeho jediným príjmom bola podľa potvrdenia ÚPSVaR Veľký Krtíš dávka v hmotnej núdzi v sume 68,80 Eur mesačne. Matka má podľa lustrácie v registri obyvateľov okrem maloletého päť ďalších vyživovacích povinností k maloletým deťom. Vzhľadom na tieto pomery rodičov má súd za to, že sú schopní prispievať na výživu maloletého len na úrovni tzv. minimálneho výživného v súlade s ustanovením § 62 ods. 3 Zákona o rodine, teda v rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, ktorá aktuálne dosahuje výšku 32,11 Eur mesačne a v tejto výške výrokom II. stanovil ich vyživovaciu povinnosť. V súlade s ustanovením § 45 ods. 8 Zákona o rodine uložil súd rodičom plniť vyživovaciu povinnosť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš.

12. Súd určil počiatok vyživovacej povinnosti ku dňu vykonateľnosti neodkladného opatrenia, ktorým bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti navrhovateľky, teda ku dňu 27. 10. 2022, keďže už od uvedeného dátumu fakticky zabezpečovala starostlivosť o maloletého navrhovateľka. Súd poukazuje na

rozhodnutie publikované pod č. R 4/1987, podľa ktorého sa počiatok vyživovacej povinnosti spravidla stanovuje od právoplatnosti rozsudku o zverení dieťaťa do výchovy iného občana ako rodiča, pričom k skoršiemu dátumu sa dá počiatok vyživovacej povinnosti upraviť v prípade, ak iný občan ako rodič prevzal dieťa do starostlivosti na základe predbežného (dnes neodkladného) opatrenia nariadeného súdom.

13. Od vyššie uvedeného dátumu až do dňa rozhodnutia súdu vzniklo obidvom rodičom zročné výživné, a to za alikvotnú časť mesiaca október 2022 (od 27. do 31.) v sume 5,18 Eur a za mesiace november 2022 až február 2023 (za ktorý je už výživné splatné) v sumách 4-krát po 32,11 Eur, spolu 133,62 Eur. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by rodičia za uvedenú dobu na výživu maloletého akokoľvek prispeli, a preto ich súd zaviazal na úhradu celého zročného výživného, teda každého po 133,62 Eur. Vzhľadom na výšku zročného výživného, ktorá niekoľkonásobne prevyšuje bežné mesačné výživné, povolil súd obidvom rodičom dlh na zročnom výživnom splácať v mesačných splátkach každému po 10 Eur, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti výroku II. o bežnom výživnom, čím splatia svoj dlh za obdobie 14 mesiacov, čo súd považoval za primeranú dobu s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok, sa stane splatným celý dlh na zročnom výživnom.

14. Súd v súlade s ustanovením § 363 CMP zrušil neodkladné opatrenie nariadené výrokom I. uznesenia tunajšieho súdu č. k. 14P/116/2022-9 zo dňa 27. 10. 2022 ku dňu právoplatnosti výroku I. tohto rozsudku o náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko právoplatnosťou tohto výroku sa upraví otázka osobnej starostlivosti o maloletého vo veci samej, a teda odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené neodkladné opatrenie ako forma dočasnej starostlivosti.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého v mimosporových konaniach nemá žiaden z účastníkov na náhradu trov nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Veľký Krtíš písomne v štyroch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.